

26.05.19

Els evangelis del temps de Pasqua són un diàleg entre Jesús i els seus deixebles. Aquest diàleg es fa en nom de l'amistat que els uneix i que ara, després de la resurrecció del Crist, es referma d'una manera especial. Tots sabem que l'amistat té els seus moments particularment intensos. Doncs bé, l'intercanvi entre Jesús i els seus deixebles és d'una fondària particular, ara que ell ha dut a terme l'obra de la salvació i ara que els deixebles es troben davant un futur que es perllongarà mentre el món sigui món. La pregunta és de què vivim, de quina paraula vivim, de la que ve marcada per la nostra exclusiva voluntat, o bé de la paraula inclusiva de l'Evangelí. Dic «inclusiva» perquè l'Evangelí no és propietat ni tan sols dels qui es consideren cristians. Les seves fronteres no existeixen. La Paraula de Jesús no és patrimoni d'alguns sinó que s'eixampla i s'estén en un món gran i sense límits. Jesús parla als seus deixebles però la vida que hi ha dins les seves paraules traspasa les delimitacions de qualsevol tipus i arriba, si és escoltada, a tothom qui la vulgui acollir.

Ens podem preguntar què és primer: la paraula o l'amor, el Logos o l'Àgape. Cal conèixer per poder estimar o bé cal estimar perquè el coneixement arribi a ser complet. Si ho plantejàvem a nivell de relacions humanes, veuríem que tots dos moviments són certs: estimes perquè coneixes i coneixes perquè estimes. Pot succeir que coneguis poc, però que l'amor et porti més enllà i et faci arribar al coneixement. I pot succeir que el teu afecte sigui encara inicial, però que a mesura que coneguis vagis creixent en l'amor per l'altre. En qualsevol cas, amor i paraula es fecunden mútuament, s'enriqueixen l'un a l'altre i es necessiten perquè la relació amb l'altre sigui reeixida. Diu Jesús: «Qui m'estima, guardarà la meua paraula». Al començament, doncs, hi ha l'atenció del cor vers allò que és més o menys conegut però que atrau sense saber massa bé per què. Les raons de l'interès per la paraula de l'altre, no acostumen a ser clares o evidents. Més aviat t'interesses per l'altre i el vols conèixer perquè neix dintre teu, com una petita llavor, un moviment que et porta a escoltar una paraula en la qual no paraves atenció. Amics i amigues, l'Evangelí no és una doctrina sinó una llavor, un afecte generat, un interès real, una emoció que passa per la paraula i que es va refermant dins nostre. Ho fa silenciosament, de mica en mica. La paraula va donant forma a l'amor, i aquest s'aboca en la paraula.

El gran fruit de l'estimació és la pau. Em refereixo a l'afecte que es dona i es rep o, potser millor encara, que es rep i es dona. La cultura de l'esforç, tan habitual en aquest moment, ens faria creure que, per rebre, has de donar tu primer. És a dir, que si vols ser estimat, tu has d'estimar, i així l'altre, veient com l'estimes, ell també t'estimarà. Aquest plantejament, però, porta a no poques frustracions. Un sempre pensa que hi posa molt de la seva part i que l'altre no acaba de correspondre a l'esforç que jo faig. O bé un pensa que és l'altre qui ha de començar, que és ell qui ha de moure peça i que aleshores tindrà la prova que necessito per abocar-hi el meu afecte. Tot això són jocs psicològics, que tenen poca cosa a veure amb l'Evangelí de Jesús. En l'Evangelí domina el principi de la gratuïtat, aquell principi que aplica la mare envers el seu fill o l'amic que estima de veritat envers un altre amic. Diu Jesús: «Us dono la pau, us dono la meua pau». I continua: «Jo no us la dono pas com el món la dona». Jesús no proposa una pau condicionada: tindràs pau si compleixes aquest o aquell altre requisit, o t'apuntes a aquesta o a aquella teologia. Jesús entén la pau del cor com el fruit de la donació, de la gratuïtat. Té pau el qui confia en ell, el qui el coneix, el qui acull el seu afecte i

s'endinsa en la seva misericòrdia. És el títol d'un dels motets de J.S. Bach: «Fürchte dich nicht, ich bin bei dir» (no tinguis por, jo sóc vora teu). No tenir por és trobar pau. Qui rep la pau de Jesús —la meva pau—, aquest haurà foragitat la por i tota mena d'esclavatge. L'amor de Jesús —i de Déu— per nosaltres és el fonament de la pau del cor, de la serenor de l'esperit, de la joia no sorollosa.

Aquest és un projecte personal, per a cada persona i per al conjunt de la humanitat. El llibre de l'Apocalipsi posava davant nostre la visió de la nova Jerusalem, la ciutat definitiva, la ciutat que baixa del cel —de la qual vol ser reflex la nostra Sagrada Família, amb les seves divuit torres que apunten cap dalt, cap a la glòria divina. Doncs bé, en la Jerusalem final i eterna no hi ha cap temple, cap església, cap espai particular per a representar la presència de Déu. Diu la profecia del vident de Patmos: «De temple no n'hi vaig veure, perquè el seu temple és el Senyor, Déu de l'univers, junt amb l'Anyell» (21,22). En la ciutat santa tot és sant, no hi ha un espai reservat per a Déu, tota la ciutat és un temple grandios que acull Déu, el Pare, i l'Anyell, Jesucrist. Aquesta és la visió que culmina la història humana. Ciutat i temple s'identifiquen, es fonen com una sola cosa, sense diferències entre «sagrat» i «profà», sense necessitat de la llum del sol o de la lluna, ja que la ciutat irradia la glòria del Senyor. Per això la ciutat porta el nom de Jerusalem, terme que vol dir «visió de pau». La mateixa pau que sorgeix de l'amistat amb Jesús i del seu Evangeli. Que els nostres cors s'asserenin i no temin! Que visquem de la pau que Jesús ens dóna!